

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem Sancti Thomæ Tomvs ...

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Variæ Scholasticorum opiniones. c. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

Verum obicitur aliquis, essentia etiam diuina coniuncta est spirationi actiua; non tamen distinguitur realiter à processione, quæ est in Spiritu sancto. Respondeo diuersam esse rationem: nam essentia coniungitur, sicut quid commune ipsis relationibus oppositis, & ideo cum omnibus, quibus coniungitur omnino idem est, secundum rem: à filio coniungitur spirationi solum sicut aliquid peculiare illius personæ spirantis: intelligi autem non potest aliquid esse peculiare personæ, quæ alteri opponitur, quod ab ea non distinguitur. Si enim persona distinguitur; id etiam, quod ei peculiare est, distinguetur.

Deinde examinandum est, quare S. Tho. dixerit in hoc art. relationibus, quæ sunt in patre, non constitui distinctas personas: quia non sunt oppositæ: id enim videtur falsum; vt ait Caietan. Tum, quia filio, & processio constituunt diuersas personas, nimirum filium, & Spiritum sanctum; & tamen non sunt relationes oppositæ. Tum etiam, quia si negatio est causa negationis, affirmatio debet esse causa affirmationis: ergo si illæ quæ non sunt oppositæ, non constituunt distinctas personas; consequitur oppositis relationibus semper constitui diuersas, quod est absurdum num spiratio, & processio opponuntur, & tamen spiratio nullam constituit personam.

Respondet bene Caiet. pro eodem vsurpari à S. Tho. hoc, quod est constituere diuersas personas, & eas distinguere. Nam data opera dixit, Relationibus, quæ non opponuntur, non constitui distinctas personas: non dixit, non constitui personas; sed addit, distinctas: ac sic diceret, relationes, quæ non opponuntur, non distinguunt personas. Et in hoc sensu recte dicitur, spiratione, & processione distinctas constitui personas, hoc est, distinguuntur. Quare eodem sensu nemo dicere potest, filio constituit diuersam personam à Spiritu sancto quia filio: nulla persona distinguitur à Spiritu sancto. Et hinc patet solutio obiectionum contra S. Thom. adductarum. Eodem sensu dixit S. Thom. infra qu. 40. art. 2. in hæc verba, Sed oportet quod ipsa distinctio consistat rei distinctio; hoc est, faciant esse distinctas. Cum vero ait qu. 33. art. 2. nomen proprium cuiuslibet personæ significare id, per quod illa persona distinguitur ab omnibus aliis, vt inde colligat, nomen, Pater, esse proprium primæ personæ, non loquitur de principio distinctionis realis, sed distinctionis etiam quasi specia: huiusmodi est filio in filio, tamen ex illa non proueniat realis distinctio.

DISPVT. CXLVIII.

Vnde diuinis emanationibus distinctio realis proueniat.

*Varia Scholasticorum opiniones, cap. 1.
Vt in sententia: He due emanationes sola oppositione, quam habent ratione adiuncti, realiter distinguuntur, cap. 2.*

C A P. I.

Varia Scholasticorum opiniones.

Contrauersia proposita non est de processione diuinis actiuis, & passiuis simul, qua videlicet ratione distinguatur inter se, si actiuis passiuæ comparentur: ex præcedenti namque disput. manifestum est, eodem modo distinguuntur, atque referuntur, in 1. part. Tom. 2.

lationes; & personas, sola nempe relatiua oppositiones. Etenim relatio ab origine hoc differt, quod illa est forma, quasi in facto esse, vt paternitas: origo autem est ipsamet forma in fieri, sicut generatio: hæc enim est ipsamet paternitas, quasi in via. Quæstio igitur est de processione passiuis secum collatis. Cum enim certum sit realiter differre, superest, vt explicemus, vnde earum distinctio proueniat. Et quamuis ex dictis in præcedenti disp. nullo negotio respondere posset; quia tamen etiam in hac re variæ Scholasticorum sententia non defuit, necesse fuit peculiarem de ea disputationem institueret.

Scotus in 1. dist. 13. q. 1. nonnullas recenset opinioniones. Prima est Egidij, eadem distinctione art. 2. dist. sententia. videlicet distinguuntur origines per terminos, sicut motus in vniuersum per terminos discernuntur. Eam sententiam amplexus est Ferrariensis 4. contra Ferrar. gent. c. 24. circa finem. Scotus tamen hac ratione illam impugnat, Origines non habent esse per terminos, sed potius contra: ergo non distinguuntur per terminos, sed potius terminantur per origines. Respondet Ferrariensis, sicut motus habet esse per terminum, eo quod ab eo speciem sumit; ita & origo: eadem namque ratio vtrouique esse videtur. Vtrum cum modo quæstio non sit de distinctione specifica, sed de reali; & motus à termino solum videatur accipere speciem, hoc est, ex ordine, quem habet ad terminum specificetur: hæc solutio non satisfacit. De distinctione autem specifica harum processione iam diximus disp. 113. An vero hæc opinio Egidij, quod ad præsens attinet institutum, probabilitatem aliquam habeat, infra videbimus.

Secunda sententia est Henrici in summa art. 37. q. 7. Secunda quam etiam Scotus commemorat, nempe emanationes realiter differre, quia principia illarum formaliter differunt. Ceterum cum formalis distinctio sit minor, quam realis; optime infert Scotus contra Henricum, eam non posse esse causam distinctionis realis inter processiones. Eandem sententiam secutus est idem Henricus quodlibet 6. q. 1. ubi allerit, emanationes distinguuntur propter distinctionem rationis inter principia. Nam quamuis has duas sententias Scotus referat tanquam diuersas; quia tamen Henricus nusquam docuit esse distinctionem formalem ex natura rei inter attributa inter se, aut inter principia emanationum. Sed solum distinctionem rationis; distinctio vero quam ponit Henricus, etiam si cum appellet formalem, non est, quæ Scotus excogitauit ex natura rei mediam inter realem, & rationis, vt vidimus disp. 126. ca. 3. Henrici autem sententia hoc modo intellecta multo facilius refelli potest. Nam distinctio rationis multo minus, quæ formalis, quæ est ex natura rei, potest esse causa distinctionis realis inter personas. Tum quia hæc multo inferior est distinctio, ne quacumque ex natura rei; tum etiam, quia hæc habet ordinem ad intellectum creatum, siquidem per intellectum diuinum fieri nequit, vt disp. 118. capit. 2. monstratum est: ita nulla processio diuine personæ pendet ex creatura aliqua, etiam possibili, vt vidimus disputation. 143. capit. 3. & sequentibus ergo illa distinctio non potest esse causa distinguendi emanationes. Aliam opinionem refert Scotus ibidem ex Adamo Godamo in 1. distinct. 6. Scot. q. 1. a. 2. quæ sane eodem recidit, atque eodem modo refutanda est.

